

VEILEDER

Retningslinjer og varslingsrutiner ved diskriminering og uønsket atferd,

herunder rasisme, vold, trusler, seksuell trakassering og overgrep
i Norges studentidrettsforbund (NSI)

Bakgrunn

NSI har et helhetlig menneskesyn der idrett og utdanning går hånd i hånd. *En sunn sjel i et sunt legeme* er studentidrettens grunnidé.

«*Vi skaper fremtidens idrett*» er vår visjon, og denne forplikter. Fremtidens idrett skal være mangfoldig, trygg og inkluderende.

Studentidretten skal være en inkluderende arena hvor alle studenter gis mulighet til å utøve idrett og friluftsliv på bakgrunn av sine ønsker og behov, fri for diskriminering på grunn av livssyn, kjønn, seksuell orientering, funksjonsnedsettelse eller etnisk opprinnelse.

Vi skal være..

ENGASJERENDE - Vi er engasjert i oppgavene vi gjør og engasjerer de vi jobber sammen med.

KUNNSKAPSRIKE – Vi er kunnskapstørste, og vi bruker og deler vår kunnskap med andre.

UTFORDRENDE – Vi er åpne og nysgjerrige, og utfordrer etablerte sannheter.

HUMØRFYLTE – Vi vet at godt humør og det å ha det moro underveis gjør oss enda bedre.

Idrettens strategidokument 2019–2023, *Idretten skal!*, fastslår at «*Idretten skal på alle nivåer praktisere nulltoleranse for enhver form for diskriminering og trakassering*». Dette gjelder på alle idrettens ulike arenaer.

Likevel vet vi at diskriminering skjer, også i studentidretten, og på bakgrunn av dette er det en grunnleggende forutsetning at man har gode rutiner for håndtering av uønsket atferd når dette oppstår.

Denne veilederen skal gjøre det enklere å rapportere, håndtere og reagere på alle former for diskriminering og uønsket atferd i studentidretten, og er til bruk som utgangspunkt for både studentidrettslag og håndtering av varsler i forbundet.

Begreper for diskriminering og uønsket atferd

Diskriminering er handlinger som direkte eller indirekte fører til forskjellsbehandling på bakgrunn av en persons kjønn, funksjonsevne, etnisitet, religion eller livssyn, seksuelle orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk eller andre diskrimineringsgrunnlag. [Les mer her.](#)

Rasisme er diskriminering basert på personens etnisitet, nasjonale opprinnelse, avstamning, hudfarge eller liknende. Det er konsekvensen av handlingen som avgjør om den er diskriminerende eller rasistisk, ikke motivet bak handlingen. [Les mer her.](#)

Seksuell trakassering og overgrep: Med seksuell trakassering menes uønsket seksuell oppmerksomhet som er plagsom for den oppmerksomheten rammer. Med seksuelle overgrep menes å lure eller påtvinge et annet menneske seksualitet som det ikke ønsker, eller er utviklingsmessig i stand til å gi sitt samtykke til. [Se idrettens felles retningslinjer mot seksuell trakassering og overgrep her.](#)

Vold og trusler er definert i straffeloven, og disse definisjonene ligger også til grunn for forståelsen om hva som er straffbart etter idrettens lov- og regelverk. Vold kan defineres som «enhver handling rettet mot en annen person, som skader, smerter, skremmer eller krenker, får den personen til å gjøre noe mot sin vilje eller å slutte å gjøre noe den vil». [Les mer her.](#)

Rasisme og diskriminering:

Følgende overordnede prinsipper skal gjelde for håndtering av rasisme og diskriminering i idrettssammenheng:

- Idretten skal alltid reagere på rasisme og diskriminering.
- Alle i idretten har et ansvar for å reagere når de ser, hører eller registrerer rasisme og diskriminering. Hvis du ikke reagerer, støtter du i praksis handlingen.
- Det er konsekvensen av handlingen som avgjør om den er rasistisk eller diskriminerende. Det trenger ikke være et rasistisk motiv bak handlingen.
- Alle henvendelser om rasisme og diskriminering skal tas alvorlig.
- Rasisme og diskriminering skal alltid få en reaksjon. Denne vil variere, blant annet etter alvorlighetsgrad og om det er en gjentakelse.
- Idretten skal ta vare på alle involverte, og legge til rette for at håndteringen av saken ikke fører til unødvendig påkjenning for dem som opplever eller rapporterer om rasisme eller diskriminering.
- Idretten har et særlig ansvar for at den som har opplevd rasisme eller diskriminering opplever trygghet for å kunne fortsette med sin deltakelse i idretten.

Vold:

Følgende overordnede prinsipper skal gjelde for håndtering av vold og trusler i idrettssammenheng:

- Alle saker skal tas alvorlig
- Vold og trusler skal alltid få en konsekvens.
- Alle har et ansvar for at idretten følger opp vold og trusler.
- Vold som medfører kroppsskade og grove trusler skal alltid anmeldes til politiet.
- Idretten skal bidra til at politi og rettsvesen håndterer saker som gjelder vold og trusler best mulig, ved å informere politiet om hendelser og om nødvendig selv anmelde.
- Idretten skal aldri fraråde noen å anmelde en sak om vold og trusler til politiet.
- Idretten skal ta vare på de involverte, og legge til rette for at håndteringen av saken ikke fører til unødvendig påkjenning for dem.
- Idretten har et særlig ansvar for at den som har opplevd vold eller trusler opplever trygghet for å kunne fortsette med sin deltagelse i idretten.

VEILEDER

Videre følger NSIs gjeldende varslingsrutiner ved diskriminering og uønsket atferd, iht anbefalt struktur fra Norges idrettsforbund. Denne veilederen offentliggjøres på våre nettsider og tilgjengeliggjøres for medlemsmassen.

1. Har du ansvar i organisasjonen, og har fått informasjon om diskriminering og uønsket atferd?

- Hjelp den som har opplevd hendelsen
- Kontakt politiet dersom du vet eller er usikker på om det gjelder et lovbrudd
- Sørg for at saken blir håndtert i forbundet, se råd under

2. Hvor kan man varsle om uønsket adferd hos forbundet?

- NSI bruker varslingsportalen «mitt varsel». Portalen finnes under «om oss» på www.studentidrett.no og [her](#).
- Man kan varsle både anonymt og personlig i portalen
- Man kan også kontakte forbundet over telefon eller e-post
- Kontaktinfo ansvarlige i forbundet:
 - Atle Rolstadaas, Atle@studentidrett.no – tlf 992 67 510 (Administrator)
 - Amalie Skavnes, Amalie.Skavnes@studentidrett.no – tlf 928 33 598 (Saksbehandler)
 - Sofus Rasmussen, Sofus@studentidrett.no – tlf 954 18 858 (Saksbehandler)
- Andre personer innad i forbundet som blir kontaktet av noen om en slik sak skal straks ta dette videre til de ansvarlige nevnt over

3. Hva skal forbundet gjøre når det blir varslet om diskriminering og/eller uønsket atferd?

- Forbundet skal ta alle meldinger alvorlig
- Meldinger om diskriminering og uønsket atferd skal videreføres og håndteres av oppnevnt ansvarlige
- Om det gjelder alvorlige hendelser mot en myndig person skal man sterkt oppfordre personen til å selv melde saken til politiet, og gjerne tilby å bli med personen til politiet
 - I saker som kan være lovbrudd skal man kontakte politiet med det samme (helst samme dag) på telefon 112 (akutt) eller 02800

- Om man er i tvil om hva man skal gjøre, skal man kontakte politiet, legge fram saken og spørre de om råd
- Forbundet skal avklare sin oppfølging av slike saker med politiet, for å ikke ødelegge for politiets etterforskning
- I andre saker skal de ansvarlige håndtere saken så snart som mulig, og senest innen en uke
- Dette bør skje ved at de saksansvarlige avtaler et møte med de involverte
- Forbundet skal aldri hindre eller råde noen fra å kontakte politiet
- Kontakt eventuelt Norges idrettsforbund for hjelp til håndtering av saker i forbundet

Ansvarlig rådgiver i NIF: **Håvard B. Øvregård**, tlf 91 77 31 57, e-post: havard.ovregard@idrettsforbundet.no

4. Saksgang i Norges studentidrettsforbund

-
- Det er de oppnevnte ansvarlige i forbundet (nevnt over) som håndterer saker. Eventuelle vedtak i saker gjøres av forbundsstyret. Saker behandles i portalen «Mitt Varsel».
 - Som i andre saker skal oppnevnte ansvarlige og styrets medlemmer vurdere sin habilitet i hver enkelt sak
 - Alle saker skal følges opp, uavhengig av om saken blir håndtert av politiet
 - Dette gjelder både om noen blir dømt i saken, eller om saken ender med frikjennelse eller at saken blir lagt bort («henlagt»)
 - Mens saken er under behandling av politi eller rettssystemet, skal forbundet;
 - vurdere om saken skal meldes inn til NIFs domsutvalg for suspensjon av involverte
 - be person(er) som er beskyldt for å ha utført handlingen om å ha en tilbaketrukket rolle til saken er håndtert
 - Saker som ikke er politisaker, eller som er ferdig håndtert av politi/rettssystemet, skal følges opp av de saksansvarlige
 - De saksansvarlige bør holde separate møter med de involverte, og vurdere om man skal hente inn annen informasjon. På bakgrunn av informasjonen legger de frem saken for forbundsstyret
 - Forbundet kan rådføre seg med NIF i slike saker

- Dersom underliggende organisasjonsledd ikke opplever at NSI håndterer saken på en god nok måte, er NIF rette instans å kontakte

5. Forbundet skal føre logg for hver sak

- De ansvarlige i forbundet skal alltid opprette en sakslogg når de mottar meldinger som gjelder diskriminering og uønsket atferd. Her loggfører man de ulike hendelsene i saken, med dato, tidspunkt og hva hendelsen gjelder.
- Logge til varslingsaker blir ført elektronisk i portalen «Mitt Varsel» ihht retningslinjer og anbefalinger fra Norges idrettsforbund
- Målet med loggen er å enkelt kunne gjøre greie for sakens gang i forbundet. Dette bidrar til en ryddig saksgang internt, men er også viktig dersom saken skulle være alvorlig og senere bli fulgt opp av for eksempel politi eller media
- Logg og all saksinformasjon skal håndteres konfidensielt og av så få personer som mulig
- Det skal så langt det er mulig unngås å skrive personopplysninger i loggen

6. Håndtering av informasjon

- De ansvarlige skal sikre at informasjon om saken ikke blir formidlet til andre enn de som trenger det for å håndtere saken
- I saker som kan gjelde lovbrudd skal de ansvarlige spørre politiet om råd før de informerer andre personer i forbundet
- Ryktespredning og snakk gjør politiets etterforskning vanskeligere, og er en ekstra belastning for de menneskene saken gjelder

7. Ta vare på de involverte

- De ansvarlige skal ta vare på de involverte, og legge til rette for at håndteringen av saken ikke fører til unødig påkjenning for disse
- De ansvarlige har et særlig ansvar for å ta vare på den/de som kan ha opplevd trakassering eller overgrep, og legge til rette for at den/de skal kunne fortsette i sin rolle

8. Reaksjoner

I tillegg til eventuell oppfølging fra politi og rettsvesen, skal saker som gjelder diskriminering og uønsket atferd *alltid* følges opp med en reaksjon fra idretten. Hvilken reaksjonsform som er aktuell vil variere i det enkelte tilfelle, avhengig av alvorlighetsgrad, om personen som har fremsatt den diskriminerende ytringen/handlingen/uønskede atferden har gjort noe tilsvarende tidligere og liknende.

- Seksuell trakassering, overgrep, og brudd på NIFs retningslinjer mot seksuell trakassering kan sanksjoneres etter NIFs straffebestemmelser.
- Det skal alltid vurderes om vold og trusler som skjer i idrettslig sammenheng skal sanksjoneres etter NIFs straffebestemmelser, [se kapittel 11 i NIFs lov](#).
- Ved andre former for diskriminering og uønsket atferd (som feks. rasisme) bør det alltid vurderes om man skal påtale saken til NIFs domsutvalg, som kan ilegge straff etter kapittel 11 i NIFs lov.
 - Dette innebærer at forbundet som organisasjonsledd i NIF, kan påtale forholdet til NIFs domsutvalg
- Domsutvalget kan suspendere vedkommende i vente på endelig avgjørelse, og kan etter denne gi en reaksjon som blant annet kan omfatte utestengelse fra all deltagelse i norsk idrett
- Når det blir vurdert å påtale et forhold til NIFs domsutvalg, bør man kontakte NIF for nærmere rettleidelse
- Om forbundet vil gi andre reaksjoner, bør man kontakte NIF for råd

9. Kontakt

-
- For mer informasjon og støtte kontaktes Norges idrettsforbund sentralt
 - Ansvarlig rådgiver i NIF: Håvard B. Øvregård, tlf 91 77 31 57, e-post: havard.ovregard@idrettsforbundet.no

Tilleggsdokumenter for mer inngående informasjon og spesifikke veiledere utarbeidet av Norges idrettsforbund:

- [Retningslinjer mot seksuell trakassering og overgrep i idretten](#), *vedtatt av Idrettsstyret i september 2010*
- [Veileder for håndtering av vold og trusler i idretten](#), Norges idrettsforbund
- [Veileder for håndtering av rasisme og diskriminering i idretten](#), Norges idrettsforbund
- [Veileder for håndtering av saker som gjelder seksuell trakassering og overgrep](#), Norges idrettsforbund